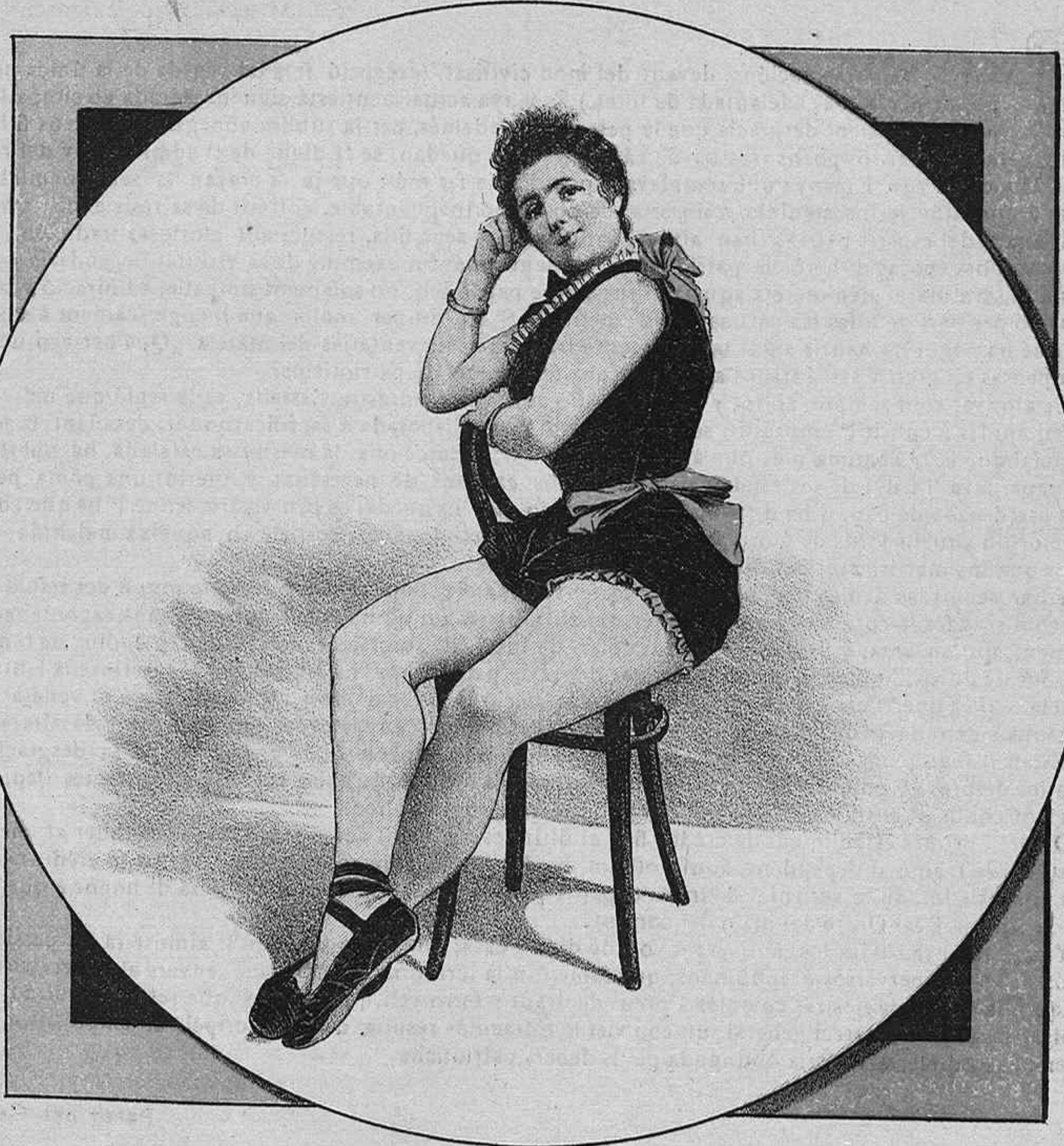

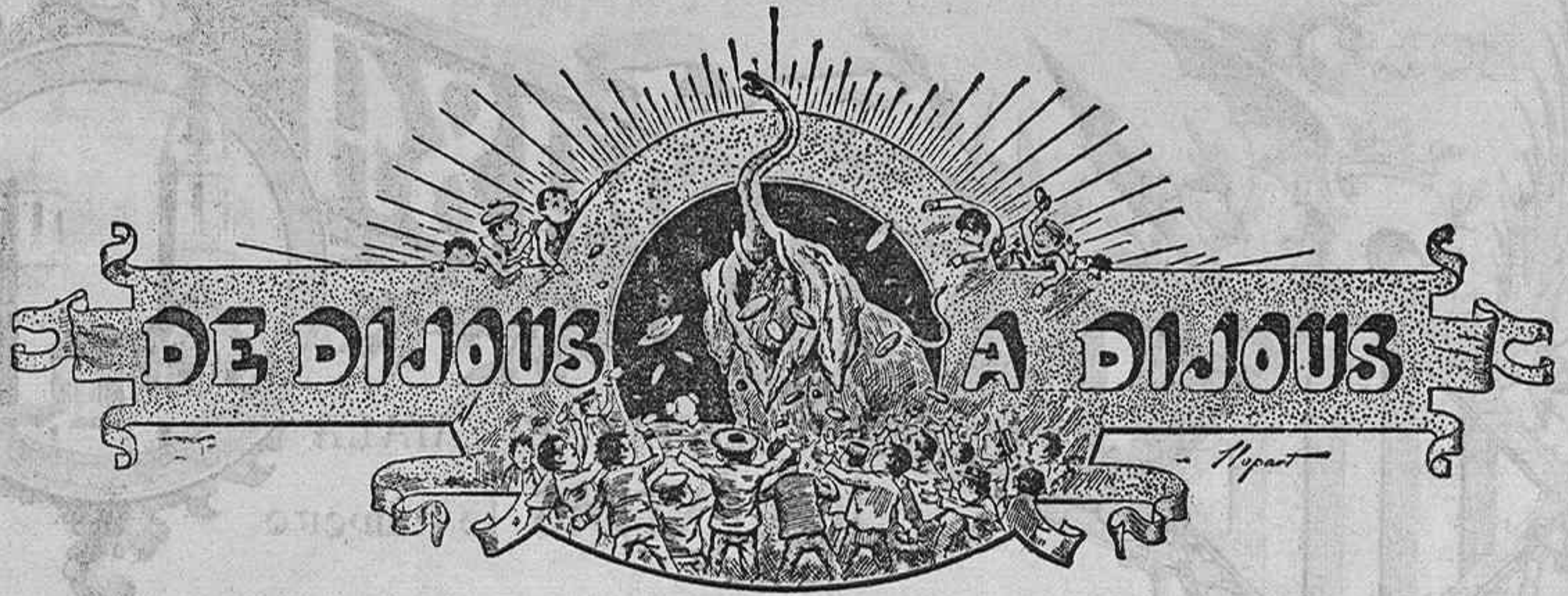
Any IX

Còpia fot. de A. Espluga.

¡S' HO MEREIX!

Per nena tan sandanguera,
encare que 'ls sembli mal,
jo faria á la carrera
un empréstit nacional

La subscripció al empréstit

DEVANT de las altras nacións, devant del mon civilisat, (excepció feta tal vegada de la única nació que vol passar per la més adelantada de totes.) Espanya actualment está siguent mirada ab simpatía produhida per la persistent desgracia que la persegueix; además, per la sublim abnegació dels seus fills que donan sa sang pera defensar los pochos trossos de pátria que 'ns quedan, se fá digne de l' admiració y del respecte universal. Donchs, avuy, Espanya que semblava no podia ja fer més; que ja 's creyan 'ls seus enemichs que havia arribat á una situació insostenible, á un estat de postració inaguantable, al límit de sa resistencia; avuy al primer crit d' auxili del esperit patri, s' han aixecat junts tots los seus fills, ressuscitant gloriosas tradicions, fent reviure nostras millors épocas d' heróich patriotisme y donant unánim exemple de sa virilitat llegendaria y d' amor inmens á la seva mare. ¿No mereix aqueix entusiasme patrióich, no solament simpatía, admiració y respecte, sinó veneració per part de totes las pátrias grans y peitas? S' ha dit per molts, que l' engrescament á suscriures tothom que ha pogut no hauría sigut tan fort sense las falagueras ventajjas del mateix. ¿Que per ventura no mereix recompensas en gran y asseguradas aqueixa proba fenomenal de patriotisme?

Catalunya, com sempre, ab tot y motejarla d' egoista sa madrastra Castella, es la regió que més s' ha empenyat en ajudar á cubrir l' empréstit, sense pensarshi gens, disposada á sacrificarho tot, desafiant la terrible crisis comercial que la té abatuda més que á las altras regións; y Barcelona, la mestressa catalana, ha obert los calaixos ahont guardava 'l fruyt de sos estalvis pera 'ls cassos extrems de necessitat, y oferint una poma per la sed á la pátria assedegada de pau, li ha dit:—Aquí teniu tot lo que 'ns queda; es ben vostre; seune l' us que convinga pera que retornin aquells jorns de gloria que tanta grandesa 'ns donaren; acabeu ab aqueixa malehida rassa de fills ingrats que 'ns martirizán; per diners no us espanteu —

Y han seguit las demás regións espanyolas fent lo mateix, sens' donarse compte ningú del esforç supréim que 's fá, com si 's fés la cosa mes natural y més senzilla, ab una unió nacional formada tant espontánea y maravellosament, qu' encanta; y 'ls diaris s' han omplert de llistas de suscriptors ricament exp'éndits, de reng'es de mils y milions de duros, lo mateix que si un sagrat deber de patriotisme 'ns empenyés á suscriures fentnos la competencia... ¿Per qué? Pera evitar á nostra explotada nació l' haver d' esser devorada cap á sa vellesa per las feras dels capitals extrangers qu' están sempre reganyant las dents y ab las urpas tiessas, á punt de tirarse al demunt dels Estats tronats (com lo nostre) als quals amanyagan ab lo fals interés de protegirlos en sa desgracia, pera destrossarlos després ab un altre interés propi dels empréstits forsosos que son verdaders contractes lleonins realisats pe 'ls Rotschids d' entre bastidors, que tant abundan y no 's veuen.

Desde 'l primer establiment de crédito, fins al últim establiment acreditat; desde 'l banquer al menestral acomodat; desde l' amo al dependent, aquí, tothom ha dut pressa pera contribuir á sostenir lo crédito nacional, ab l' afany honrosíssim, ab lo verdader deliri de coparticipar los barcelonins en la empresa d' honor á que 'ns ha invitat la ja famosa Real Ordre del día 9 del corrent.

Y ara, que barbatejin los anti-espanyols de dintre casa; que vagin saturant l' atmósfera de pessimisme anti-patrióich ab fins perversos é inhumans; que fomentin la criminal indiferencia envers als interessos patris; que prediquin la venda de nostras colonias á preu de draps y ferro vell, ¡miserables! que res conseguiran y s' haurán de colgar dessota 'l despreci general, un cop vist lo miraculós resultat de la subscripció al empréstit, qu' es la mes tremenda y completa victoria obtinguda pe 'ls debers patrióichs

PEPET DEL CARRIL.

SOLTER Y CASAT

SONET

-IEI és lo dia que podré casarme!
 -Funest jorn que á casarm' vaig decidirme!
 -Pel mortal mes ditxós podré tenirme.
 -May més las penas han volgut deixarme.
 -En mar inmens de goig he de banyarme,
 puig sos plahers l' amor vindrá á rendirme.
 -Des llavors estalví fins morir-me
 y sens descans travallo hasta matarme.
 -De qui aprop sempre viu de la que adora,
 esporuguida faig la desventura.
 -Qui crits y queixas sent com jo á tot hora,
 viurer en pau un sol instant no logra
 -¡Oh horrible soletat que 'l cor tortural
 -¡Oh mortal companyia d' una sogral

JOAN BRUGUER CANER.

A . . .

Ets tan bonica y tan guafas tan goig y tanta troque de estimart' no s' escaqui ab ton pulit tipo 's to-
 No 't veig may que no m' engresy l' amor no 'm mortififins que ton carinyo pesno has d' estranyar que 'm capfi-
 Si ton amor molt te cosdonarme hermosa nineque 'm tornis una resposespero, ben clara y ne-

PA
QUI
TA

K Y MET.

CAPRITXO

¡QUE n' ets d' hermosa! Cada cop que 'm miras sento abusarse lo meu tendre cor, al mirarte, cegars' sento ma vista puig son tos ulls dos raigs de l' ardent sol.
 Quan d' amor parlas, ubriacat t' escolto, al besarte, crech beure néctar dols, y al tindre 't presonera en los meus brassos me sento defallir rublert de goig.

JOSEPH PUJADAS TRUCH.

SONET

DISFRUTA lo coquí apilant pessecom go a lo galán sentne conquisen centres societats... tant en modis-senoras de la *creme*, com senyore-
 Qui disfruta menjant sempre mongecom disfrutan ballant los sarauhis-
 'ls romántichs, dihent si 'ls modernisdeixan de ser ó son certas... cosetas-
 Disfrutan també avuy los patriotirant á los *yankées*, sérias bravalas nenas á los joves donant *po-*mostrantse las grans tunas molt ingralos deixeples al mestre fent ganyoy jo, volgut lector, dante eixas *la-*

SALVADOR BORRUT Y SOLÉ.

A

EN va lluyto ab afany; las esperansas qu' en altres jorns mostraren falaguera ma existencia, del tot desvanescudas avuy la carga son que mes me pesa.
 Lo seu recort, com dart qu' al pit se clava y 'ns va robant la vida ab calma horrenda; ha fet de mí, no un home, un sér escéptich sens passat ni present, gloria ni pena.
 Pedra perduda y al aizar llensada allá hont pari no sé, rodant singlaras; si es que avants d' arrivá al fons del abisme esmicolada no ha quedat la pedra.
 ¿Y 'l meu cor pot aymar? Jo m' ho pregunto y no acerto á donarm' resposta certa; tal volta si no pot, es que no troba un altre cor que 'l seu g'atir compregna.
 L' amor es gran; de lo vulgar s' aparta y al mes enllá de las regións s' eleva; talment sembla s' enlayri, perque 'ls necis parlant d' eix sentiment, tan sols rastrejan.

**

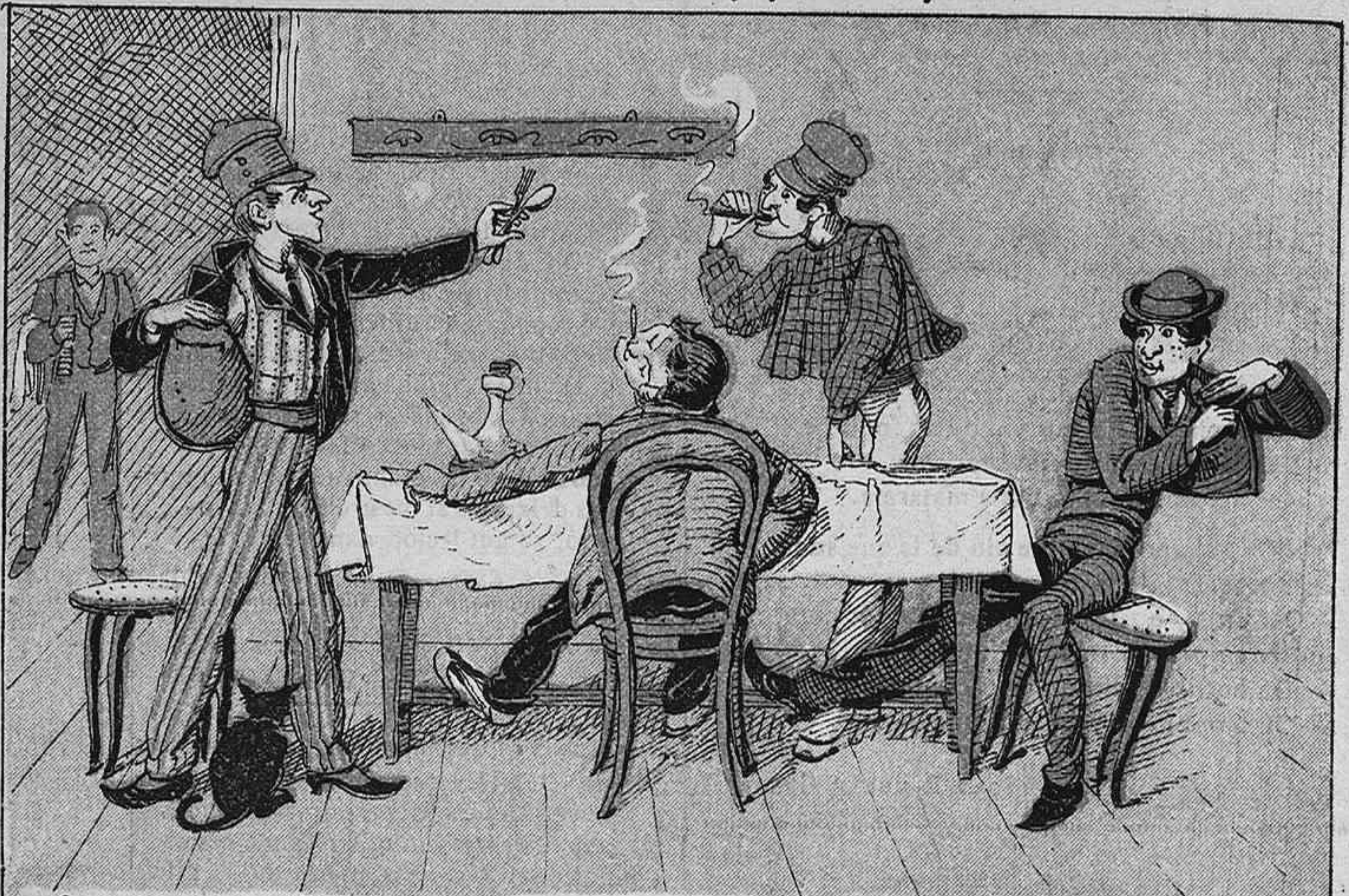
¡Qu' hermosos son sos ulls! L' astre del dia no pot per menos de tenilshi enveja.
 ¡Qu' hermosos son sos llabis quan s' entreobran deixant que hi joguineji una rialleta!
 Si 'l rostre fos del cor fidel imatge ¡quant t' aymaría jo, gentil donzella!
 ¡Obram, obram ton cor, que vull liegirhi lo qu' en tos ulls no veig y 'ls llabis sellan!
 Vull sapiguer si altre galán t' esguarda ó si mon cor y 'l teu, ensemps glateixen; si pensas com jo penso, si m' estimas, o si pots estimarme, ó si 'm desprécias.
 De la vida 'ls aizers m' han fet escéptich; no essent jo 'l criminal, pago la pena. Pero tú pots salvarm'; una paraula pot endolsir lo fel de ma existencia; pot aixecarme al cel ó bé baixarme al lloch terrible de la angoixa eterna.
 ¿Pot estimar mon cor? Sols tú podrías á ma pregunta dar resposta certa.

FREERICH GIRONELLA.

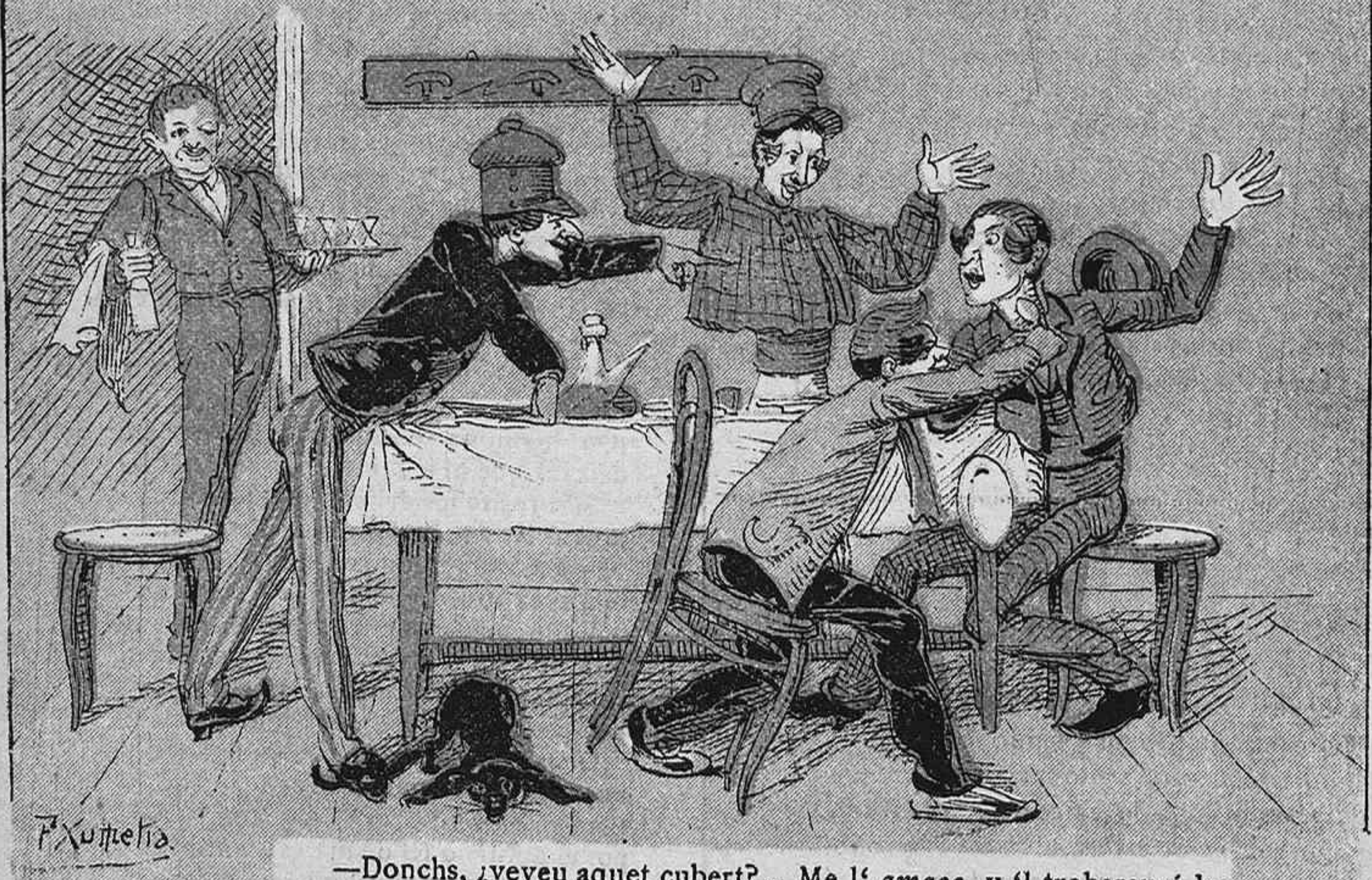
T
A
S

QUATRE "MOSSEGAS"

(QUÈNTO VIU)

Quatre mossegas, 'l Lloro blanch, en Lari, 'l Noy de Sucre y en Mitja-armilla, celebren en una fonda de sisos, l' éxit d' una campanya. Pero en Mitja-armilla té l' unglia llarga per naturalesa: reventia un cubert. Lo Noy de Sucre es mes mirat y veyent l' acció del seu confrare, li pica 'ls dits... —¿Voleu que fassi un joch de mans?— diu als altres... —¡Vingal—responen aquets.

—Donchs, ¿veyeu aquet cubert?... Me l' amago, y 'l trobareu á la butxaca de 'n Mitja-armilla... ¡treyéulil (Y jo 'm quedo 'l meu). (Estupelació general).

P. Xurrieta

LA TOMASA
ACTUALITATS

EN LO FIELATO.

La burota:—¡Apa, treguis la cotilla!
—¡La juro que no duch ré!
—¿Y aquets dos bultos qué son?...
—¡Molt millors que 'ls de vosté!

A VILANOVA Y GELTRU
Per demostrá als pessimistas,
que per ara «aném tirant»
hi ha cincuenta tres parellas
que 's tirarán trona avall.

¿Cridan, xisclan, s' estomacan
y fins s' arrencan la pell?...
Com qu' escassejan los homes,
pregunta, lector ¿qui es ell?

Carta al meu amich Ramón

«...Si algunas caricaturas por casualidad se pareciesen á alguien, en lugar de corregir nosotros el retrato, aconsejamos al original que se corrija...»

FIGARO.

ESTIMAT amich Ramón: Si jo no tingué especial gust en escriuret y mes gust encare en rebre las tevas interessants cartas, en que 'm senyalas ab ta proverbial franquesa y rara valentía, los defectes y péssima organizació d' aquesta societat indiferent y degenerada, t' asseguro que avuy no hauría agafat la ploma, perque fora de quatre vulgaritats mes ó menos asquerosas, res ó casi res hi tingut ocasió de presenciar en aquet bullidor constant, que 'n dihém ciutat, y que tú ab molt bon acord vas abandonar pera anarten á viure á montanya.

No obstant, pera que tú, pessimista per temperament, y per convicció—segons dius en tos interminables discursos—te puguis fer cárrech de lo injust qu' estás al llensar per ta blasfema boca, pestes y mes pestes, contra aquest encantador país en que vivím—que jo considero lo millor de tots los paisos en que 'ls homes portan nas á la cara—vaig á referirte un llarch viatge que vaig fer la nit del diumenge al país de la Barra, conegut per molts per país de la Tupinada, y per altres molts també, per país del Caciquisme.

Ja suposo, amich Ramón, que no haurás trobat may l' indicat terreno en las cartas geográficas per tu examinadas, y aixó no té res d' estrany, perque jo tampoch lo coneixía, y á bon segur no l' hauría conegut en ma vida, si 'l senyor Morfeo, aprofitant lo rato en que jo mes ensopit estava, no m' hagués entortolligat ab sos brassos de ferro y no m' havés portat, ocultat pe 'l manto de la nit y atravessant ab una rapidés indescriptible, boyras y mes boyras, fins lo país avants anomenat, qu' es, y no t' assombris, un dels mes decents y ben organissats de la Lluna.

¡Oh, amich meu! tú que sols tens paraulas duras per 'las tonterias que succeheixen en aquet *mon de monas*: tú que portarías á presiri als que 'ns administran; tú que castigarías ab travalls forsats als industrials que 'ns donan gat per llebre; tú que obligarías als que 'ns fan fumar un tabaco detestable, á consumir un paquet no mes de las expendedurias, creyent aixís envenenarlos sense remissió; tú que... tú, estimat Ramón, si podías fer com jo, un viatge á la Lluna, exclamarías, dolente de las tevas antigüas é ignominiosas exageracions. «A n' aquí estém com lo peix al aygua!» y sense pensarhi gota, correrías á demanar perdó, entonant lo «*mea culpa*» á tota la *gent de bé*, qu' has denigrat ab tos escrits y ab ta llengua incansable.

A n' al país de la Barra, tots son bons patriotas; que 'ls administradors 'ls doblegan ab contribucions? ningú aixeca 'l gallo; que 'ls regidors los donan carn de gos en lloch de moltó? tothom fa muixoní; que 'ls industrials adulteran los aliments? tot bitxo vivent s' hi conforma; que 'ls fan fumar barrots de cadira, en lloch de puros? fins lo mes *pintal*, fuma y escup, com si tal cosa.—Y aixís es, com la complicada máquina del govern de la nació, porta una marxa regular y sossegada, perque es lo que 'ls *llunáticos* diuhen: «Avuy tú m' enganyas á mí, demá jo 't tornaré la pilota.»

¡Estarian ben frescos si tenian de pendresho com tú, á la valenta! No, senyor: ¿que 't pegan? arronsa... ja arribará 'l moment que puguis tornar la plantofada... y si ets tan tonto qu' aquet moment per tu no arriba may ¡paciencia!... y considera que dels tontos será 'l regne dels cels.

Pera que formis concepte de la táctica especial dels *llunáticos* en tot lo que tu batejarías ab lo nom de «infamias» vaig á comptarte un cas, que vaig tenir l' honor de presenciar trobantme en la Lluna.

Per un carrer estret y misteriós, que tenia molts punts de contacte ab la nostra Boria, vegí que baixava un minyó de dolsa mirada, montat en un burro. Lo pobre jove portava esquena y pit al descubert, y un poble bárbaro é inhumá, capitanejat per un vellot d' ulls petits y traidors, descarregava sobre 'l *caballer* garrots y barras de ferro... y com mes sang rajava del cos de la víctima y mes dolorosos eran sos crits, mes y mes los butxins reyan y ab mes forsa la castigavan. Jo, horroritzat pe 'l crú torment que donavan á n' aquell desgraciat, vaig preguntar á un dels agressors, quin crim havia comés aquell home, que tan dur era lo cástich que se li donava. Y l' interpelat, mirantme ab compassió y dibuixant en son rostre embrutit una burlona rialleta, va contestarme:

—¿Perqué no li preguntas á n' ell, que podrá donarte millor resposta? ¿No sabs, imbécil, que á n' aquet país está prohibit terminantment lo ficarse en camisas d' onze varas? Donchs, bueno; aquet vil, á qui no hem de deixar fins matarlo á garrotadas, va cometre la baixa acció de delatar á n' aquet vell que 'ns capitaneja, perque havia robat la capa d' un subjecte de la nació vehina. Ja ho sents: ¡de la nació vehina! Aixó vol dir, que 'l seu crim es doble: per haver denunciat un fet tan natural y per ser d' un altre país l' amo de la capa. ¡Au, agafa un bastó... y ajudans!

—¡Oh! no; jo soch extranger... y las vostras lleys me repugnan. Per mi, no pot ser apoyat lo robo, encare que 's vagi a terras estranyas á cometrel, perque tots som germans, y baix lo noble punt de vista de humanitat, no existeixen fronteras.

—¡Que n' ets d' ignorant y cándido! Per manso, mereixerías que t' hi possessim á tu á dalt del burro! Si aquet bon vell que veus, hagués robat la capa, sense mudarne las giras, pótser las tevas rahóns me

convencerian, pero aquet *fulano* té mes conxas qu' un galápat y sab nadar y guardar la roba, y lo primer que va fer al tenir la capa en son poder, fou posarhi unas giras llampants; una especie de *pebrots* y *tomátechs*. ¿Qué 't sembla? Digam ara ¿quin dels dos es lo culpable: lo minyó que va montat demunt del ase ó 'l vell! que va robar la capa?

—¡L' últim!

—Mira que jo l' hi defensat y 'l defenso encare... y ¡si no callas, t' esguerrol! ¿Com vols que 'l jutje hagués condempnat á n' al jove, en lloch del vell que fá molts anys que 's dedica brillantment á la seva industria, si hagués cregut que la rahó assistía á n' aquell?

—Una sentència poch meditada... exigencias del caciquisme...

—¡Ets tan ignorant com maliciós! Y encare que fos vritat lo que vols suposar, no deixarias de ser un ximple. Al Redemptor lo crucificaren... lo que s' hi fiqui, que no s' exclami, si fá la mateixa fi. ¡Has dit mal del caciquisme! Pela-canyas: si 'l caciquisme no existís ¿com s' ho faria pera enlayrarse aquest aixám de nulitats, qu' arriba á *manejar las cireras*? ¿Per qué 't pensas que li pego á n' al minyó del burro? Perque en pago de la meva feyna,

m' han promés una plassa de *burot honorari*... que no 'm portará altre treball que 'l d' anar á firmar la nómina.

Y sense donarme mes audiencia, lo malehit *llu-nátich* va posarse á corre hasta atrapar la comitiva, y aixecant ab rábia lo seu garrot, va descarregarlo á la esquena de la víctima, que va llensar un ¡ay! d' agonía.

Jo, no poguent soportar per mes rato semblant salvatjisme, buscant una mort segura, vaig encararme ab aquells butxins pera arrancarlos hi sa presa... pero, afortunadament, la criada va venir á despertar-me, dihentme que 'l xarrich de la imprenta estava esperant lo meu original.

¡Havia tingut un somni fatigós!

Quan al cap d' un' hora vaig sortir al carrer, y vaig veure que per tots cantóns *brollavan gèrmens de prosperitat*, com va assegurar-nos aquell ministre sandunguero, me vaig fer un tip de riure de la meva pesadilla.

Y sense poguerme contenir, vaig exclamar ab forta veu, assombrant a n' als transeunts, que pe 'l meu costat passavan: ¡Qué deuría dir en Ramón, si com jo hagués estat á la Lluna?

A. GUASCH TOMBAS.

EPIGRAMAS

Trobantse á fora l' Ambrós ab 'l ruch, un li va dí:
—Company, que busqueu per 'quí; ¿qué aneu á passeig tots dos?—
Y l' Ambrós qu' es un pagés molt poch tonto y divertit, li contestá decidit:
—Busquéu herba per tots tres.
JOAN VILARGUNTÉ.

—Veu quina creu, D.ª Clara?
—¡Si qu' es maca!
—¿Y sab lo preu?
¡Vuytanta rals!
—Si qu' es cara.
—No senyora, no; qu' es creu.
P. F. «SUSCRIPTOR.»

Deya un día al seu espós una dona salamera:
Me disfrasso de torera y anirém al ball tots dos.
—Pósat trajo vell ó nou, pero, ab mi, no ballarás, ¿vols que jo 't porti del bras per fer lo paper de bou?...
R. MORRIÑA.

Badalls de griva

Las súplicas y amenassas en amor, son com lo vent en un incendi, que lluny d' apagar lo foch, l' aviva.

L' experiència ve á ser com lo Viátich, que casi sempre acut quan ja no hi ha remey.

Dihém que son dolents, tots aquells que tenen lo genit diferent del de nosaltres.

UN A. VENDRELIENCH

IMPOSSIBLES

Per un pescador, pescar una muleta de torero.

Per una modista, fer un sach de carbó.

Per un musich, tocar una marxá de cap y pota.

Per un fumador, fumar ab una pipa de ví.

LLUISET DE LA PIGA,

Es indispensable este Resguardo para el cobro

TALONARIS

PERA

apuntacions del sorteig de Nadal

Magníficament litografiats é impresos á dugas tintas, ab l' alegoría de la Fortuna.

Los de 100 fullas, á 80 cénts.

„ „ 50 „ á 50 „

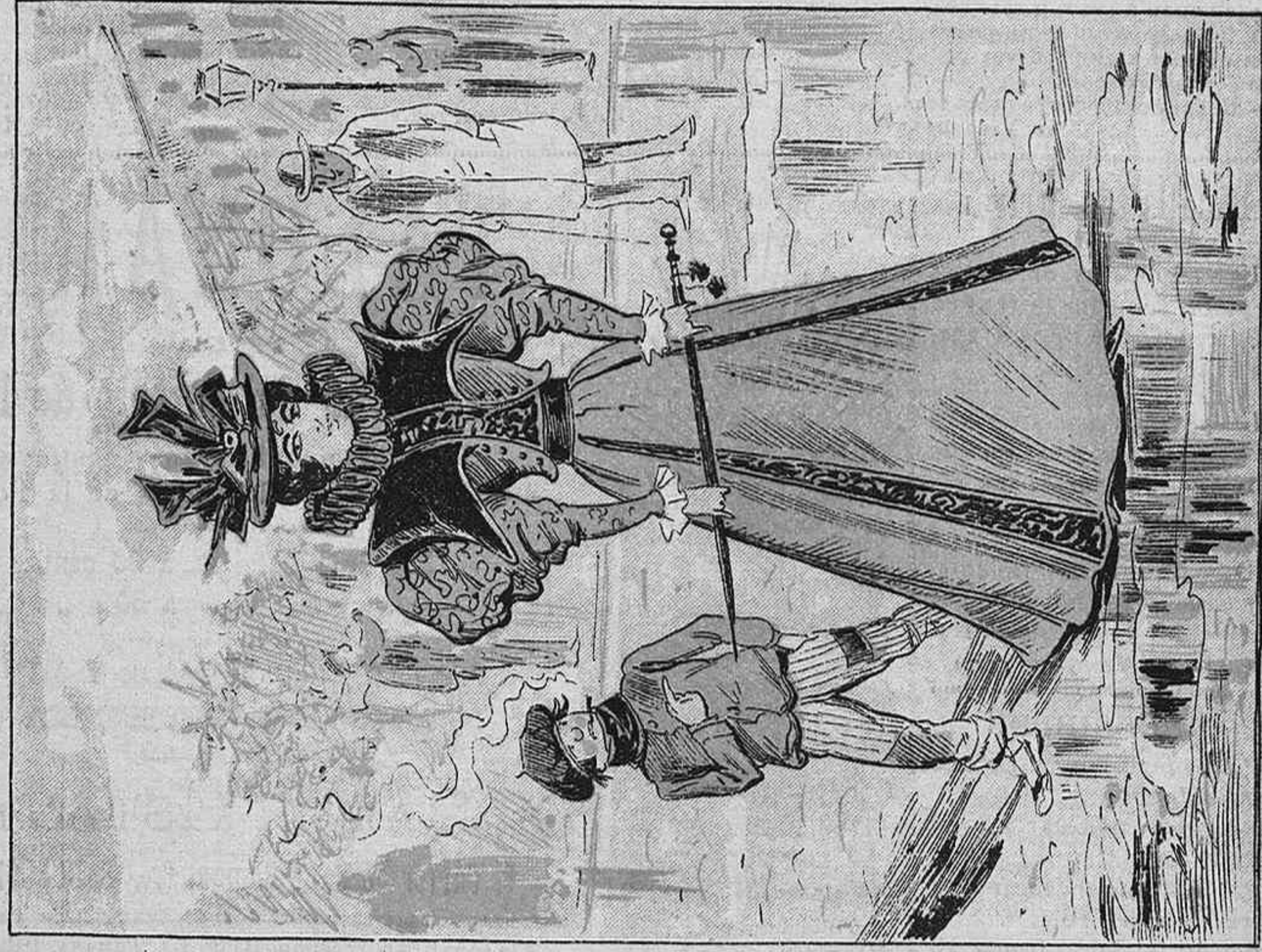
VENTAS AL PER MAJOR Y MENOR LITOGRAFIA BARCELONESA

— DE —

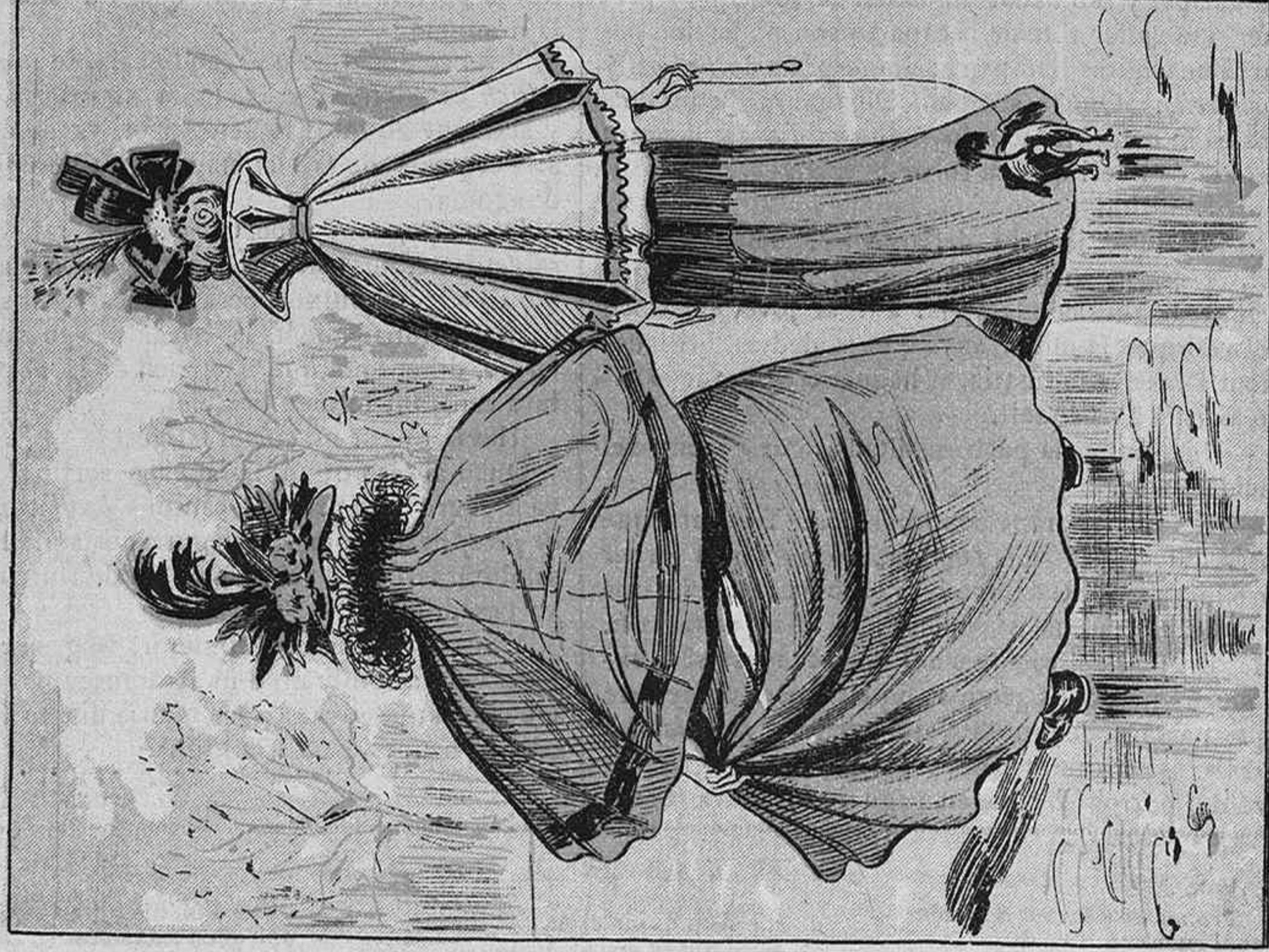
RAMÓN ESTANY

6, Carrer de Sant Ramón, 6.--- BARCELONA.

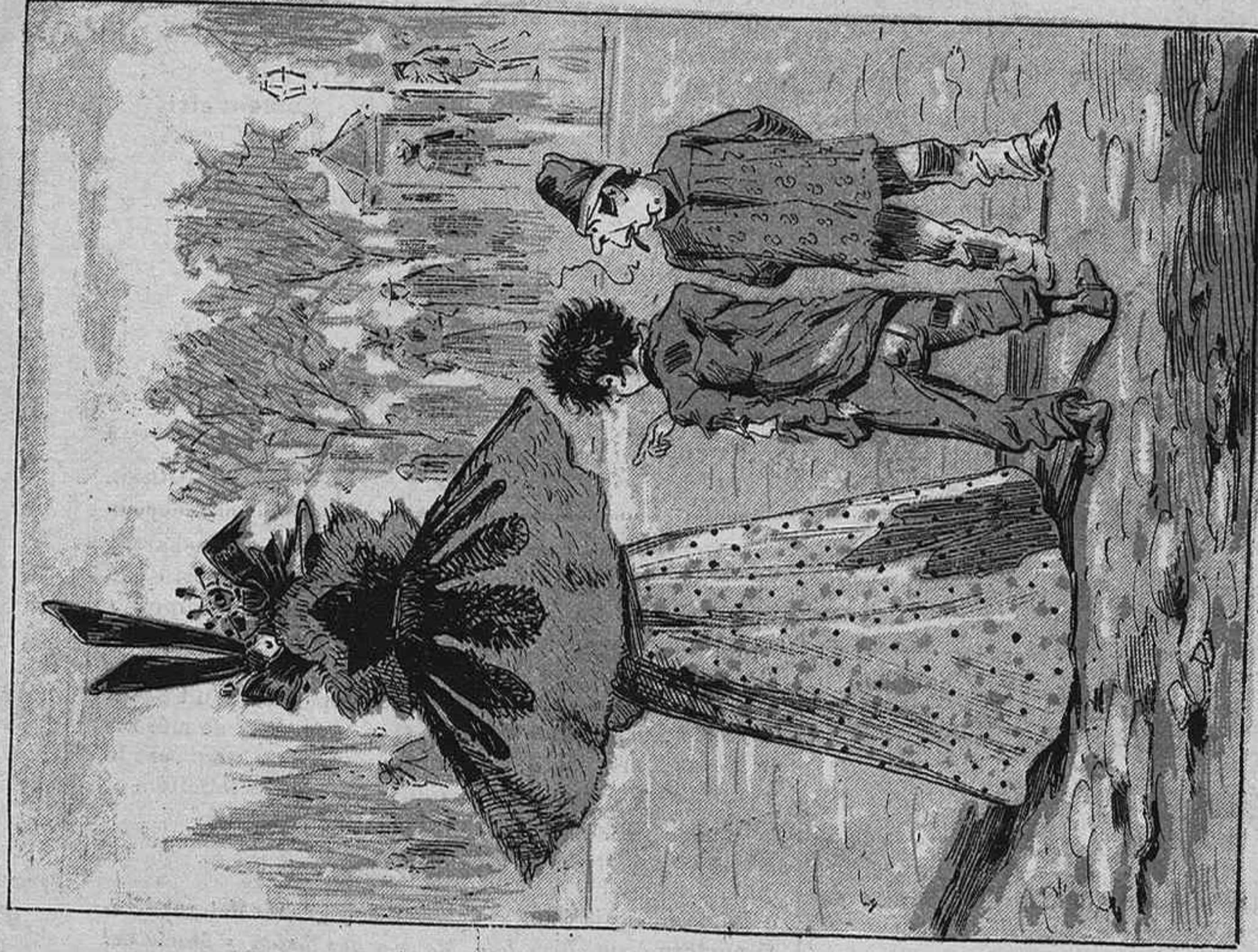
Als senyors corresponsals de LA TOMASA, libreters, kioskes y demes punts de venta, se 'ls farà lo desquente acostumat.

—¡Ara vegin, la titella enfarinada! Quina mena de manera de recargolar-se 'l tapabocas, com si portés uns estalvis!... ¡Vaja, alantá ab aquels...!

Aquí 'ls presento 'ls darreras de donya Úrsula de Llepadíms y 'ls de la Fineta Llepadíms, abri-vada estera... se coneix fins pe 'l darrera!

—¡Clissa, clissa, quina pelli
—Ja deu apar ben calenta...
—Jo no 't parlo del capot.
—La pell d' ella 'm fá mes pessal!

Simpáticas lectoras: ¡Volen un sombrero d' últim modelo? Res mes senzill. Buscan una teula de reve-rent, l' adornan ab las plomas d' un gall; hi engan-xan la paperina del arrós, las banyas d' una llagosta y... ja está. Adverteixin la ventatja de que 'l gall poden menjarsel ab arrós y la llagosta en salsa!

Llopart

¡PRENCH!

...part á l' empréstit

DESITJANT també ajudar al éxit de la campanya en las guerras que té Espanya á l' altra banda del mar, temps enrera, se 'm va ocorre fe un acte de sensació, joferint á la nació lo meu modest gra de sorra!

Qual gra, després de pensarhi la dona y jo, tot un dia, vam acordar... que seria... un plat d' escudella diari!

Perque es lo que 'm diguè ellal... —«Si com dius van mal menjats ¿qué 'ls darás, pobres soldats, millor qu' un plat d' escudella?»

»Si 'ls dons dinés, (que per cert no sè pas d' ahont 'is treuríam) tal volta un gran mal f'riam perque 'l jovent, així 's pert.

»Ademés ja sabs, espós, que 'ls goigs de Sant Prim ballém, y per lo tant no podém ab un compromís mes gros.

»Pro encare que siguém colla un plat d' escudella, ¡sí! ¡ja que tot estriba al lí, en tirar mes aygua á l' ollal!»—

En resúm; tantas van ser las rahóns de ma costella en pro del *plat d' escudella*... qu' agafant ploma y paper,

vaig y redacto una instancia y al ministre ho comunico y de passada... ho explico á la premsa d' importancia.

En efecte; á l' endemà gracias á la meva manya, tots 'ls periódichs d' Espanya aquet *suelto* van portá:

«RASGO DE NOBLEZA.—Lo es el de Don N... A la tropa dará de exquisita sopa treinta platos cada mes!»

Tal *suelto* 'm deixá l' orgull completament halagat y hasta trobo que 'l vehinat...

¡ara 'm mira ab mes bon ull! ¡Fins del *suelto* prenent base molts tenen per cosa fina... la escudella d' *escupina* qu' es obligatoria a casa!

¡Fins algú 'm jura per Deu que 'l Ministeri d' Hisenda 'm donará una *encomienda*, un títul ó una gran creu

Mes ayl... ¡No ha sigut així!... Per premiar mon sacrifici sols vaig rebre un trist ofici en que 'm deyan molt pla y lls que «No ha podido aceptarse acción tan notable y bella»... perque a Cuba, la escudella tindria de «rescalfarse!»

¡Vaya una galán manera de premiá 'l desinterés!...

—¡May mes!—vareig dir—¡may mes! ¡Será la volta darrera!—

Mes ¡ah!... ¿Qui té prou paciencia per veure sufrí 'l país, y 's queda fret é indecís mirantsho ab indiferencia?

¡Jo no puch! ¡Ningú m' aguanta! Mes que rebí un xasco gran, ¡vull pendre part important en l' Empréstit qu' esta en planta!

¿La patria vol nostre estalvi?

¿Lo govern demana rals?

Bueno... ¡Jo daré caudals

con tal que l' Habana 's salvi!

¡Senyor Reverter, ja ho sabí!...

Amaneixi las llibretas

y apuntim per... ¡set pessetas!

¡Dugas pessetas y un *nap!*

Ja sé qu' així 'm desdinero

y no me 'is veuré may mes;

pero... la sanch se m' ha encés

al llegir *El Noticiero*.

Allí hi vist, que tothom dona per l' empréstit; que 's suscriu per cent mil naps Sant Feliu, per trenta míl Sabassona.

Que Parets dona mil duros, que Plá-de-Cabra un milló y es per xó, que m' hi dit jo:

—¡Tú també 'ls treurás d' apuros!

Per lo tant, siguin formals y asséntinme en las llibretas, per un duro y dos pessetas .. ¡tot plegat vintivuyt rals!

Sobre tot, ¿quin cor de roca fá 'l sort á un escrit recient en que un prelat eminent nostre patriotisme invoca?

¿Devant la enemiga sanya y las creencias ofesas, no treurém nostras riquesas per salvar á Deu y á Espanya?

¡Sí!... Per surtir del apuro jo ofereixo 'ls meus caudals... ó sigan vintivuyt rals, ¡dugas pessetas y un duro!

Ja sé que molts me dirán que 'l meu *recó* es molt petit, y... que me 'n entorni al llit ab una suma tan gran!

Es molt cert; son pochs dinés, pro... faig lo que puch ab tot; y aquell que fá lo que pot... ¡Ja no esta obligat á mes!

Pro en cambi, (y obrant així dono una liissó á molts *Cressos*) ¡jo cedeixo 'ls interessos y 'l capital, al país!

Per tant, senyor Reverter, ¡vagi treynt las llibretas! ¡y apuntim per set pessetas en plata!... ¡Res de paper!

¡Au... no fassi paperinas!...

Suscriguim... ¡jo li demano!

¡Posí! «Un duro... *sevillano*

y dos *pelas* .. *filipinas*.

M. RIUSEC.

LICEO

Dissapte próxim día 21 tindrà, lloch la inauguració de la temporada 1896-97 ab lo següent *elenco* artístich:

Mestres directors: Campanini y Acerbi; tiples dramáticas: Tetrizzini, Bordalba, Petri y Morozzo; tiple lleuge-

ra: Del Torre; contralts: Camprodonico, Blanchart y Monteleone; tenors: Cardinali y Girard; barítonos: Blanchart, Forsari y Puiggener; y baixos: Perelló y Luppi.

Ab tan notable personal artístich y los propósitos de escullit repertori que animan á la Empresa, ja que entre las novetats hi figura l' estreno de la ópera de Saint Saens *Sanson é Dalila*, una de las óperas modernas de més renombrat éxit, son d' esperar notables resultats pera la próxima temporada, per lo que per anticipat felicitém al inteligent empresari Sr. Bernis.

NOVETATS

La companyia Cepillo entre lo mes granat del repertori modern ó sia *Juan José, Mancha que limpia y María del Carmen*, 'ns ha donat alguna representació de la obra mes-

LA TOMASA
POT-POURRI

—Miréusel be, Marsal. Aquí ahont lo veyéu, aquet duro dins de poch ne valdrá cent, com si fos una antigüetat...

—¿Per qué, xicot?

—Perque aixó del empréstit 'ns deixarà sense metálich... ¡Sempre mes correrá paper!...

—¡Redeu quinas metas qu' abilla la dida!
¡Renoy, si gosés com m' hi agafaría!

—¡Aquet temps está tocat!... un se prevé y surt 'l sol, pro si acás surt descuydat plou llavors, mes que no vol.

—Fet y fet es lo millor pensament. Volia posar mitj duro al empréstit y me l' hi gastat en copas. ¡No es mal empréstit 'l que tregino!

tra de Galdós, *La loca de la casa*, en que dit actor del personarje *Peret*, ja es sabut ne fá una creació.

Pera diumenje s' anuncia lo despido de la companyia, per serli precis en la setmana entrant atendre compromisos contrets, ja que per lo present hivern está contractada pera una *tournee* artística en provincias.

ROMEA

Lo dimars de la setmana passada va estrenarse en aquet colisseu lo saynete *La estació de la granota* original del aplaudit escriptor Don Theodor Baró.

En la esmentada obra abundan los xistes de bon género y conté situacions cómicas de primera forsa, sent tots los characters de la mateixa tan perfectament dibuixats, que resulta en conjunt un animadíssim quadro de costums, dels que se n' escriuhen pochs.

Al final de la representació lo Sr. Baró fou cridat a la escena.

Los actors desempenyaren la obra ab carinyo.

CATALUNYA

A *La figlia di Madame Angot* regularment desempenyada per no ser possible una execució perfecta, ja que casi diariament hi ha obra nova en cartell, ha seguit *Chierichetto*, traducció de la sarsueleta espanyola *El monaquillo*, en qual protagonista la Srta. Perreti (Elvira) hi está inimitable. En honor a la vritat es lo millor «Colás» que havém vist en escena. Lo Sr. Milzi en lo «Pepito» també es un personatge dels que desempenya ab mes acert; los demás artistas que 'ls acompanyaren si bé no están a tanta altura, no desdiuhen del conjunt.

En l' arreglo del italiá, hi hem observat reformas acertadas en lo protagonista, pero en lo del lliure pensador algunas mutilacions que descoloran casi per complert dit personatge. Verdaderament es llástima, puig *Chierichetto* es opereta que resultarà per complert en lo repertori de las companyias italianas.

Pera avuy está anunciat lo benefici de la simpática tiple Elvira Perretti ab la representació de *Donna Juunita*. Donadas las simpatias que ha sapigut lograr, creyém se veurá sumament concorregut.

GRAN-VIA

Dilluns passat se despedí la companyia de opereta italiana Giovanini, que tan brillant campanya ha fet per espay de cinch mesos, havent causat verdadera estranyesa la determinació de ausentarse, ja que lo negoci que tenia entre nosaltres no podia ser de més bons resultats.

Esperant la complerta organizació de la companyia de ópera italiana que dirigirá lo senyor Güelfo Mazzi y qual *debut* tindrà lloch dissapte pròxim, han donat algunas representacions del drama *Juan José* alguns artistas, acertadament dirigits per lo reputat primer actor senyor Gil.

UN CÒMICH RETIRAT.

Bibliografia

Ab lo títul de *El ejército español* y sens dupte ab lo fi de donar á coneixe las peripecias del individuo tant en lo moment que ingresa en caixa com á recluta, com en la organizació en lo quartel y vicisituts en campanya, lo intel·ligent editor D Lluís Tasso ha donat á llum un album de notables fotografias instantáneas, las que

ademés de anar ab paper de classe superior, son impresas ab tota pulcritud.

Lo tamany de dit album, que 's publicarà per medi de quaderns mensuals, es de 28 × 35 ó sia lo conegut ab lo nom de *Port-folio* y constará cada quadern de 16 preciosas auto ípias, impresas á una sola cara.

A ju'jar pe 'l primer quadern publicat, augurém un extraordinari éxit a la publicació del señor Tasso, puig que ab ella revela tant per lo patriótic assumpto com acertadíssimas fotografias, grans coneixements editorials.

Espurna

Com á resultat fatal
d' aquella ensopegadeta
que doná per Carnaval
sortint del ball la Sileta,
y per pó de caure al fanch
y lo seu trajo embrutá'
qu' era sonrosat y blanch,
avuy té de suportá'
un marit que molt s' empina,
es pobre, y retira tart,
un sogre bréiol y fart
y una sogra que rondina.

PEPITO LLAUNÉ.

Suposém als nostres lectors enterats de la sentencia recayguda en l' assumpto Ximeno-Ferrer. Nostre amich lo simpátich redactor de *Lo Teatro Regional* ha sigut condemnat á tres anys, sis mesos y vintiu dies de desterro, 250 pessetas de multa y pago de accesorias y costas.

No podém discutir sobre materia jutjada, pero ab tot dirém que la opinió general dels amants de nostras lletres, está mes que may al costat del condemnat.

Aquest obrant molt acertadament, ha interposat recurs d' alsada contra la sentencia recayguda, devant lo Tribunal Suprém de Madrit, ahont sembla que lo Sr. Ximeno será defensat pe 'l notable autor dramátich Sr. Feliu y Codina.

De tots modos l' amich Ximeno no está sol en aquesta ocasió. En una reunió celebrada lo passat diumenge en lo local de l' *Associació Popular Regionalista*, una bona colla d' amichs y admiradors del citat senyor, van posarse al seu costat moral y materiament. Per lo primer, s' acordá dirigirlí un missatge de simpatia ab las firmas de tots, valiosas per sa calitat y quantitat. Per lo segón: allí mateix s' obri unna suscripció que doná una suma important, la qual fou posada immediatament á la disposició del Sr. Ximeno.

¡Don Carlos de Borbón, lo rey de las húngaras, ha fet un punt d' home!

Ha enviat 5000 dures per la suscripció qu' ha obert l'

Imparcial de Madrid, en benefici dels soldats que tornin malalts y ferits de Cuba.

L'acció benèfica, encare que vingui del *Terso* y encare qu'enclogui (com segurament enclou) un fi polítich, es molt d'alabar.

Pero mes d'alabar seria que l'etern pretendent, renunciés a ensangrentar de nou, ab una nova guerra civil, lo terreno d'Espanya. Allavors si que faria un verdader punt d'home y demostraria qu'estima com diu al nostre país.

¡Tot lo demás son romanos!

¡Encare que 'ls romanos costin a rahó de mil duros l'exemplar!

✱

L'episcopat espanyol (y no senyalém a cap prelat en particular) está verdaderament a l'altura de las circunstancias.

Ja anteriorment y seguint al peu de la lletra lo concell del Crucificat, que deya:—Estimeuvos 'ls uns als altres—alguns bisbes van ficarse a la mitra, la idea de formar batallons de voluntaris, per portar a la práctica tan consoladora máxima... ab 'ls *mausers* al punt de dalt.

Ara ab motiu de l'empréstit, han anat endoyna un remat de pastorals, predicant de nou la pau y la concordiá entre 'ls homes. Y al mateix temps recordant que «l'meu regne no es d'aquet mon», han menyspreuat un negoci purament temporal que dona 'l sis y pico per cent.

Está vist que la rassa dels bisbes guerreros, com lo célebre Caixal, s'ha acabat per sempre en nostra patria. Y aixís mateix es evident que 'l clero desprecia com sempre los negocis terrenals.

✱

¡Los barcelonins tenim una sort que no 'ns la mereixém!

En probas, qu'havém sigut condecorats en la persona de nostre Conceller en Cap, *nada menos* que ab la gran creu de Sant Gregori 'l Magno.

Si d'aquesta feta, no lliguém 'ls gossos ab llonganissas será porque no tindrem llonganissas ni gossos.

Consolemnos ab tot, pensant que, segons veus, lo gos del nostre arcalde val per tots 'ls gossos barcelonins.

Per lo menos es tan *magno* com lo Sant de la condecoració.

¡Y vingan creus que la *pubilla* paga!

Aquesta, també té una creu, tan gran ó mes que la del batlle. La creu de suportar *dormilegas* al municipi.

✱

Lo general Azcárrega es en vritat l'únic personatge simpátich al país d'entre la *llopada* monárquica. Es mes: lo conceptuém com un dels únics homes serios d'Espanya, sino l'únic en absolut.

Y no obstant, acaba de succehirli un cas que fa partir de riure al sol del mitj-dia.

D. Marcelo d'Azcárrega es fill de Manila, tan fill de Manila que la seva casa payral, es allí coneguda ab lo nom de «Casa de los Azcárregas».

Y no obstant l'altre dia l'ajuntament de sa ciutat natal, va acordar ab totes las solemnitats de rúbrica, nombrarlo... fill adoptiu de Manila.

No 's diu si don Marcelo ha condecorat als seus admiradors d'allà ab un parell de sàrrias per barba... ¡Seria lo procedent!

Per lo menos deuria fer en justa correspondencia nombrar als regidors manilos, fills adoptius de Mataró ó de Coria.

¡S'ho mereixen!

✱

L'altre diumenge foren tiradas trona avall cinquanta tres parellas, en la parroquia de Vilanova y Geltrú.

¡Caratsus y quina pressa! Cent sis personas en una setmana que desitjan arrossegar la creu del matrimoni!.....

¿Si será encomanadissa la *malolita*?

Ab tot: ¡aixó 's necessita!...

¡gent despresa y valerosa! ..

Sino prompte ab tantas guerras

'ns quedariam sense homes...

✱

De com s'escriuhen 'ls diaris de *gran circulació*.

Copiém de *El Noticiero*: «Esta mañana a las once (no importa 'l dia) ha tomado posesión del cargo de vicerector de esta Universidad literaria, el ilustre catedrático y popular poeta catalán Dr. Rubió y Ors.» (Després continua ressenyant ab gran luxó de detalls la *toma* de possessió.)

Lo mateix *Noticiero* al endemà: «El acto de dar posesión etc., etc., no se celebró ayer mañana, sino que tuvo que suspenderse por indisposición del interesado, cuya mejoría deseamos.»

Y... así se escribe la historia!

En un dels mateixos números diu l'aludit periódich: «Mañana se representará en el teatro de la Gran-Via, la ópera *Carmen*, en la que hará el papel de protagonista la bella contralto valenciana señorita Amparo Obiol, quién en dicha obra luce la gracia y talento que tantos aplausos ha conquistado en todos los públicos.»

Apart dels *peus* que puguin haver intervingut en la redacció d'aquet *suelto*, no mes farém constar, que la senyoreta Obiol no havia treballat may en cap altre teatro públich ni molt menos representat en lloch la *Carmen*.

Litografía Barcelonesa

S. Ramon, 6
BARCELONA

DESPEDIDA

—Oye, chiquio ¿vas á Cuba?
 —Tant si plou com si fa sol...
 —Pues... ¡recuerdos á Maceo!
 —Si 'l trobo viu... ¡te 'n responch!

SECCIO DE TRENCA - CLOSCAS

XARADA

Un matí de primavera
 que pe 'l Parque passejava
 y de passada aspirava
 l' aroma de gayas flors,
 vareig veure una nineta
 plena de goig y alegría
 que, ignocent, s' entretenia
 ab un tres de bells colors.
 Al veure, encisat, tal quadro,
 'l seu nom vaig preguntá.
 —¡Prima-dos! me contestá
 ab encantador somris.
 —¿Y aquet tersa tan bufó—
 vaig dirli—deurá ser teu?
 —De Total un oncle meu
 me 'l va dur fa días sis.
 —Si qu' es d' una dos-hu bella
 y hasta dos-dos si be 's mira.
 —Sembla talment qu' es de fira...
 ¿no li sembla? Está molt quart.
 —Es cert; te dich que 'm faria
 un tip de tres-dos inversa,
 noya, si tres-quart ó un tersa
 tingués que fos bell y fart...
 Mes, ara hi penso... També

puch tenir jo un tersa hermós
 si escrich á tres invers-dos
 d' un company, qu' es á Total.
 Dispensam, hermosa nena,
 si t' hi molestat un xich...
 —De ré. Y que siga bonich
 y que á n' al meu siga igual.

R. BALCELLS BELLVÉ.
 TARJETA

D. ERNEST POU SALLEN
 SILS

Formar ab las anteriors lletres, de-
 gudament combinadas, lo nom de un
 poble catalá.

J. GORINA ROCA.

CONVERSA

—¿Vols venir, Joanet, aquet vespre?
 —¿Ahont vas?
 —A veurer á mon cusi.
 —¿Quin, lo Peret?
 —No, 'l que jo mateix he dit.

J. VALLS CLUSAS.

PROBLEMA

Descompondre lo número 4900 en
 quatre cantitats, de manera que su-
 madas, restadas, multiplicadas y di-
 vididas per lo número 6, donguin re-
 sultats iguals.

AGUSTÍ MONTANER.

GEROGLIFICH

I K
 III
 er
 VIX
 X
 DDDD
 C
 a a a a

JOAN ROCAVERT.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN LO NÚMERO 428

Xarada.—Can—sa—la—de—ri—a.

Lit. Barcelonesa de RAMÓN ESTANY
 —6, Sant Ramon, 6= BARCELONA—